COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 12.9.2023
COM(2023) 533 final

2023/0323 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SEC(2023) 313 final} - {SWD(2023) 312 final} - {SWD(2023) 313 final} -
{SWD(2023) 314 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

În fiecare an, în UE sunt emise aproximativ 18 miliarde de facturi, peste 500 pe secundă[1]. Sunt necesare fluxuri de plăți fiabile pentru ca economia UE și, în special, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), să devină mai competitive.

Bunurile și serviciile sunt adesea furnizate cu plată amânată: furnizorul (creditorul) acordă clientului (debitorul) un termen de plată a facturii (credit comercial), după livrarea bunurilor sau prestarea serviciului convenit în contract. Întârzierile în efectuarea plăților înseamnă neefectuarea plăților în termenul convenit sau legal. Acestea afectează întreprinderile din toate sectoarele[2] și din toate statele membre[3] și, într-o măsură disproporționată, afectează grav IMM-urile[4].

Cauza principală a întârzierii în efectuarea plăților este reprezentată de asimetriile în ceea ce privește puterea de negociere dintre un client mare (debitor) și un furnizor mai mic (creditor). Din cauza acestui lucru, furnizorul este adesea nevoit să accepte termene și condiții de plată inechitabile. Pentru debitori, întârzierea în efectuarea plăților reprezintă o formă atractivă de finanțare, care nu îi costă nimic, dar care implică un cost pentru creditor. Acest lucru este agravat de caracterul inadecvat al cadrului juridic actual al UE, Directiva 2011/7/UE (Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților), care nu dispune de suficiente măsuri preventive și de măsuri disuasive adecvate și ale cărei mecanisme de asigurare a respectării legislației și căi de atac sunt insuficiente[5].

Revizuirea Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților abordează aceste deficiențe, cu scopul final de a îmbunătăți disciplina în materie de plăți a tuturor actorilor implicați (autorități publice, întreprinderi mari și IMM-uri) și de a proteja întreprinderile de efectele negative ale întârzierilor în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale.

Revizuirea Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților a fost inclusă în programul de lucru al Comisiei pentru 2023, în cadrul obiectivului „O Europă pregătită pentru era digitală”.

• Coerența cu dispozițiile deja existente în domeniul de politică vizat

Îmbunătățirea comportamentului de plată în tranzacțiile comerciale este unul dintre obiectivele comunicărilor Comisiei *„Actualizarea noii Strategii industriale 2020”*[6] și „*O strategie pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală”*[7]. Revizuirea vine, de asemenea, în continuarea recomandărilor formulate de platforma „Pregătiți pentru viitor” în

---

1 Comisia Europeană (2019). Studiu privind evaluarea normelor în materie de facturare, prevăzute de Directiva 2006/112/CE. Raport final.

2 *European Payment Report* (Raportul european privind plățile), 2022.

3 *European Payment Report* (Raportul european privind plățile), 2022.

4 T., Nicolas, *Short-term financial constraints and SMEs' investment decision: evidence from the working capital channel* (Constrângeri financiare pe termen scurt și decizia de investiții a IMM-urilor: dovezi din canalul capitalului de lucru), Small Business Economics (2021).

5 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

6 COM(2021) 350 final.

7 COM(2020) 103 final.

avizul adoptat în decembrie 2021[8] și în Rezoluția Parlamentului European din 2019[9]. De asemenea, această inițiativă contribuie la obiectivele Comunicării *„Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030*”[10]. De fapt, această revizuire urmărește să asigure echitatea în tranzacțiile comerciale, să sporească reziliența IMM-urilor și a lanțurilor de aprovizionare, să promoveze o utilizare pe scară mai largă a digitalizării și să îmbunătățească alfabetizarea financiară a antreprenorilor. Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților face parte din tabloul de bord REFIT[11].

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților este strâns legată de Directiva privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi (B2B) în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar (Directiva privind practicile comerciale neloiale). Raportul juridic dintre cele două texte este explicat în considerentele 17 și 18 și la articolul 3 alineatul (1) din Directiva privind practicile comerciale neloiale. Directiva privind practicile comerciale neloiale nu aduce atingere normelor, căilor de atac și consecințelor prevăzute în Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților. Nici dispozițiile Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților nu aduc atingere normelor aplicabile, în sectorul agroalimentar, acordurilor pentru partajarea valorii, plăților în contextul programului pentru școli sau, în sectorul vitivinicol, anumitor plăți pentru vânzarea strugurilor, a mustului și a vinului vrac.

Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților reglementează plățile în tranzacțiile comerciale dintre autoritățile contractante și contractanții principali, precum și dintre contractanți și subcontractanții acestora. Articolul 71 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE și articolul 88 alineatul (7) din Directiva 2014/25/UE privind achizițiile publice prevăd posibilitatea ca statele membre să stabilească dispoziții privind plățile directe către subcontractanți.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temei juridic**

Articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) reprezintă temeiul juridic adecvat pentru această inițiativă în vederea atingerii obiectivelor sale. Articolul 114 din TFUE este temeiul juridic adecvat pentru măsurile care vizează realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 26 din TFUE (armonizarea dispozițiilor naționale).

Este necesar să se ia măsuri la nivelul UE pentru a se asigura că toate statele membre dispun de norme minime pentru a preveni întârzierea în efectuarea plăților, de măsuri adecvate de asigurare a respectării legislației și de măsuri disuasive pentru a combate întârzierile în efectuarea plăților, precum și de căi de atac adecvate. În acest context, intervenția specifică a UE prin intermediul prezentei propuneri este în conformitate cu principiul subsidiarității.

Directiva actuală privind întârzierea în efectuarea plăților este o reformare a primei directive privind întârzierea în efectuarea plăților (Directiva 2000/35/CE), în temeiul articolului 95 din Tratatul de instituire a Comunității Europene. Prin urmare, revizuirea sa ține de competența comună (competență partajată) a UE și a guvernelor statelor sale membre.

---

8 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

9 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_RO.html.

10 COM(2023) 168 final.

11 https://op.europa.eu/webpub/com/refit-scoreboard/en/policy/10/10-6.html.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Întârzierea în efectuarea plăților afectează toate statele membre. Pentru facilitarea efectuării cu promptitudine a plăților, sunt necesare norme stricte și coordonate. Punerea în aplicare a 27 de soluții naționale ar duce probabil la lipsa unor norme uniforme, la fragmentarea pieței unice și la costuri mai mari pentru întreprinderile care desfășoară activități comerciale transfrontaliere. Acțiunea UE este justificată deoarece întârzierea în efectuarea plăților afectează toate tranzacțiile comerciale din domeniul achizițiilor publice și dintre întreprinderi, indiferent de dimensiunea acestora. Revizuirea legislației existente a UE în vederea consolidării dispozițiilor acesteia poate fi realizată numai la nivelul UE.

Este necesară o acțiune la nivelul UE pentru a stabili dispoziții privind dobânzile și despăgubirile, pentru a stabili termene de plată mai clare pentru tranzacțiile B2B, pentru a stabili dispoziții de asigurare a respectării legii și de monitorizare și pentru a se asigura faptul că există sinergii cu cadrul privind achizițiile publice.

- **Proporționalitate**

Inițiativa nu depășește ceea ce este necesar pentru a-și atinge obiectivele. Ea nu impune întreprinderilor decât costurile necesare pentru atingerea acestor obiective și pentru a răspunde nevoilor imediate ale persoanelor cărora li se adresează (de exemplu, întreprinderi, în special IMM-uri), cu scopul de a preveni întârzierea în efectuarea plăților și de a determina efectuarea cu promptitudine a plăților.

- **Alegerea instrumentului**

Instrumentul ales este un regulament care să înlocuiască Directiva actuală privind întârzierea în efectuarea plăților. Un regulament prezintă numeroase avantaje, inclusiv abordarea aspectului transfrontalier al întârzierii în efectuarea plăților. Printr-un regulament, aspecte-cheie precum termenul maxim pentru plăți și procedurile de verificare, rata dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților și valoarea despăgubirilor sub forma unei sume forfetare, vor fi aceleași în întreaga UE și vor fi aplicabile în mod direct. În același timp, statelor membre li se va permite să adopte dispoziții mai stricte cu privire la anumite aspecte. Regulamentul stabilește obligații privind organismele de asigurare a respectării legii, sistemele de mediere, gestionarea debitorilor, formarea în domeniul alfabetizării financiare și practicile și dispozițiile contractuale inechitabile, dar ar reveni statelor membre sarcina de a le completa în conformitate cu legislația lor națională. Noul regulament ar include, de asemenea, dispozițiile Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților care nu sunt afectate de revizuire.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

În 2015, o evaluare *ex post* a Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților[12] a analizat relevanța, eficacitatea, eficiența, coerența și valoarea adăugată europeană a acesteia. Aceasta a concluzionat că directiva este relevantă și eficientă și nu impunea niciun cost semnificativ pentru întreprinderi sau autoritățile publice. Cu toate acestea, evaluarea a remarcat, de asemenea, că teama de a dăuna relațiilor comerciale îi împiedică pe creditorii plătiți cu întârziere să își exercite drepturile pe care le conferă directiva. Avizul din 2021 al platformei

[12] https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1.

„Pregătiți pentru viitor”[13] a prezentat 10 recomandări privind măsuri pe termen scurt și lung pentru a aborda problema întârzierii în efectuarea plăților. Printre măsurile pe termen scurt recomandate se numără definirea a ceea ce înseamnă clauzele și practicile vădit inechitabile; analizarea inversării sarcinii probei pentru debitor pentru a facilita dovedirea de către creditori a existenței unui abuz; încurajarea IMM-urilor să își exercite drepturile prin furnizarea de consiliere și de informații cu privire la termenele de plată, prin asigurarea transparenței condițiilor de plată și prin autoreglementare. Printre măsurile pe termen lung recomandate se numără limitarea termenelor contractuale de plată la maximum 30 de zile pentru plățile efectuate de o întreprindere mare către un IMM, facturarea electronică și supravegherea guvernamentală.

- **Consultările cu părțile interesate**

Comisia a consultat o gamă largă de părți interesate, inclusiv ale autorităților statelor membre, ale întreprinderilor, în special ale IMM-urilor, ale asociațiilor de întreprinderi de la nivelul UE și de la nivel național, ale persoanelor fizice și ale experților universitari. Activitățile de consultare au inclus o cerere de contribuții, o consultare publică, o consultare specifică a IMM-urilor (Grupul pentru IMM-uri), interviuri bilaterale cu principalele părți interesate și discuții cu reprezentanți ai statelor membre. Informațiile obținute au fost utilizate drept contribuții la propunere.

Cererea de contribuții a primit răspunsuri din partea a 137 de părți interesate, iar la consultarea publică s-au primit 117 răspunsuri în perioada 12 ianuarie-17 martie 2023[14]. Grupul pentru IMM-uri[15] a avut loc în perioada 26 ianuarie-16 martie 2023 și a primit 939 de răspunsuri.

Comisia a organizat reuniuni bilaterale cu principalele părți interesate care reprezintă întreprinderi, în special IMM-uri[16]. Întârzierea în efectuarea plăților a fost, de asemenea, discutată la 21 martie și la 31 mai 2023 în cadrul reuniunilor Rețelei reprezentanților pentru IMM-uri. La 10 octombrie 2022 și la 13 ianuarie 2023, au avut loc două reuniuni cu grupul de experți privind întârzierea în efectuarea plăților[17]. Marea majoritate a părților interesate au confirmat că întârzierile în efectuarea plăților au afectat foarte mult întreprinderile, în special IMM-urile.

Aproape toate grupurile de părți interesate consultate și-au exprimat sprijinul pentru revizuirea directivei. Cu toate acestea, unele părți interesate au subliniat că normele mai stricte contravin libertății contractuale a întreprinderilor europene. Majoritatea părților interesate au sprijinit opțiunea de plafonare a termenului de plată în tranzacțiile B2B, cu o preferință pentru 30 de zile. Doar câteva părți interesate s-au opus ideii de limitare a termenelor de plată. Multe părți interesate au sprijinit opțiunea de a oferi formare în domeniul gestionării debitorilor și al alfabetizării financiare și de a institui un Observator european al plăților. În urma consultării a reieșit că dobânzile și despăgubirile pentru întârzierea în

---

13 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

14 Feedbackul este disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13665-Intarzierea-efectuarii-platilor-actualizarea-normelor-UE_ro.

15 Grupul pentru IMM-uri permite Comisiei să obțină punctele de vedere ale IMM-urilor într-un mod specific și este organizat în cooperare cu partenerii Comisiei din cadrul Rețelei întreprinderilor europene.

16 Lista acestor reuniuni este anexată la evaluarea impactului.

17 Registrul grupurilor de experți ai Comisiei și al altor entități similare (europa.eu).

efectuarea plăților sunt rareori plătite. Părțile interesate au fost de acord ca plata dobânzilor să fie automată.

- **Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate**

În contextul obținerii și al utilizării cunoștințelor de specialitate, Comisia a utilizat rezultatele evaluărilor și ale rapoartelor existente: Evaluarea *ex post* a Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților[18], Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind punerea în aplicare a Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților (și documentul de lucru justificativ al serviciilor Comisiei)[19], Rezoluția Parlamentului European referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind întârzierea în efectuarea plăților[20] și Avizul platformei „Pregătiți pentru viitor” referitor la Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților[21].

Rezultatele studiilor și ale sondajelor au fost, de asemenea, luate în considerare: rapoartele privind plățile europene[22], rapoartele de evaluare a performanței IMM-urilor[23], studiile JRC privind întârzierea în efectuarea plăților și întreprinderile[24] și evaluarea impactului economic al plăților mai rapide în tranzacțiile B2B[25], precum și studiile Comisiei Europene privind tranzacțiile B2B[26] și privind „Construirea unei culturi a plăților responsabile”[27].

De asemenea, Comisia a luat în considerare mai multe hotărâri recente ale Curții Europene de Justiție. Textul propus al regulamentului clarifică faptul că despăgubirea sub forma unei sume forfetare este datorată pentru fiecare factură și nu per contract, astfel cum s-a stabilit în hotărârea preliminară în cauza C-585/20 din 20 octombrie 2022[28]. În aceeași hotărâre, Curtea a clarificat, de asemenea, că procedura de verificare sau de recepție a bunurilor sau serviciilor este inclusă în contract numai dacă natura bunurilor sau a serviciilor justifică o astfel de procedură. Propunerea de regulament include, de asemenea, hotărârea pronunțată în cauza C-122/18 din 28 ianuarie 2020, conform căreia obligația impusă statelor membre prin directivă se referă la respectarea efectivă de către autoritățile publice ale acestora a condițiilor de plată pe care le prevede[29]. În cele din urmă, aceasta clarifică data la care dobânzile de întârziere încetează să curgă, în conformitate cu hotărârea preliminară în cauza C-256/15 din 15 decembrie 2016[30].

18 https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1.
19 COM(2016) 534 final.
20 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_RO.html.
21 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).
22 https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/.
23 Evaluarea performanțelor IMM-urilor (europa.eu).
24 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121059.
25 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC130205.
26 https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/c8b7391b-9b80-11e8-a408-01aa75ed71a1.
27 https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/cb4bc1bd-1467-11ed-8fa0-01aa75ed71a1.
28 Hotărârea din 20 octombrie 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (JO C 53, 15.2.2021, p. 19) C585/20, EU:C:2022:806, punctele 42 și 53.
29 Hotărârea din 28 ianuarie 2020, Comisia Europeană/Republica Italiană. C-122/18, EU:C:2020:41, punctul 53.
30 Hotărârea din 15 decembrie 2016, Drago Nemec/Republika Slovenija. C-256/15, EU:C:2016:954, punctul 59.

- **Evaluarea impactului**

Comitetul de control normativ a examinat raportul de evaluare a impactului la 10 mai 2023 și a emis un aviz pozitiv cu rezerve la 12 mai 2023[31]. Recomandările comitetului au fost abordate în versiunea finală a evaluării impactului. Evaluarea impactului a analizat diferite opțiuni de politică pentru atingerea a trei obiective specifice. În cadrul primului obiectiv, „**prevenirea întârzierii în efectuarea plăților**", măsurile de politică identificate **(OP1)** se concentrează asupra etapei de negociere a unei tranzacții comerciale, deoarece întârzierile în efectuarea plății sunt adesea rezultatul unor termene de plată nejustificate sau inechitabile din contract. Au fost evaluate diferite opțiuni pentru termenul maxim de plată în tranzacțiile B2B, inclusiv durata maximă a procedurii de verificare pentru a stabili conformitatea bunurilor sau a serviciilor cu cerințele contractuale. A fost evaluată, de asemenea, opțiunea de a pune la dispoziția IMM-urilor, pe scară mai largă, formarea în domeniul gestionării debitorilor și al alfabetizării financiare și de a facilita accesul acestora, ca măsură preventivă. În cadrul celui de al doilea obiectiv, „**facilitarea efectuării la timp a plăților**", măsurile de politică identificate **(OP2)** vizează combaterea întârzierii în efectuarea plăților prin asigurarea respectării normelor privind plățile și a respectării termenelor de plată, prin impunerea obligativității plății dobânzilor și a despăgubirilor și prin revizuirea cuantumului despăgubirilor sub forma unei sume forfetare. De asemenea, au fost evaluate opțiunile legate de asigurarea respectării legislației și sinergiile cu procedurile de achiziții publice. În ceea ce privește cel de al treilea obiectiv „**de a consolida căile de atac, de a asigura condiții de plată echitabile și de a capacita întreprinderile**", măsurile de politică identificate **(OP3)** se axează pe echitate și pe disponibilitatea unor căi de atac eficace.

Opțiunea preferată: evaluarea arată că fiecare opțiune are beneficii potențiale, dar prezintă și unele riscuri dacă este pusă în aplicare în mod individual. Prin urmare, pachetul de măsuri preferat reunește cele mai eficace subopțiuni din OP1, OP2 și OP3. Pachetul prezintă mai multe avantaje comparativ cu fiecare opțiune de politică în mod izolat și elimină în mare măsură riscurile inerente fiecărei opțiuni. Este probabil ca plafonarea termenelor de plată, prevăzută în OP1a, să fie mult mai eficace atunci când este însoțită de măsuri ferme de asigurare a respectării legislației și de măsuri de descurajare a întârzierii în efectuarea plăților, ca în OP2a. Puterea disuasivă a plății automate a dobânzilor și a despăgubirilor va crește atunci când se elimină posibilitatea de a eluda aceste dispoziții prin negocierea unor termene de plată nejustificat de lungi. Măsurile din cadrul OP3b vor oferi sprijin suplimentar pachetului. Evaluarea impactului presupune în mod prudent că o reducere cu 35 % a întârzierilor în efectuarea plăților este realistă prin însumarea reducerilor întârzierilor în efectuarea plății de 23,4 % din OP 1, de 17,8 % din OP 2 și de 5,5 % din OP 3, presupunând că există o anumită suprapunere între diferitele opțiuni. Evaluarea opțiunii legate de forma actului juridic concluzionează că forma preferată este un regulament.

Pachetul de politici preferat 1a+2a+3b
Termenele de plată se plafonează la 30 de zile în tranzacțiile B2B
Procedura de verificare sau de recepție se limitează la 30 de zile (fără derogare)
Statele membre ale UE facilitează disponibilitatea formării în domeniul gestionării debitorilor și

[31] https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SEC_2023_313_1_IMPACT_ASSESSMENT_OPINION_EN_V2_P1_2888389.PDF
https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SWD_2023_313_1_EN_resume_impact_assessment_part1_v3.pdf

al alfabetizării financiare, inclusiv a instrumentelor de plată digitale pentru IMM-uri.
Dobânda de întârziere este automată (se elimină conceptul de „drept”) și se clarifică data la care încetează acumularea dobânzilor.
Despăgubirea sub forma unei sume forfetare este datorată pentru fiecare tranzacție plătită cu întârziere și a fost mărită la 50 EUR pentru a reflecta inflația.
Statele membre ale UE trebuie să desemneze organisme responsabile cu asigurarea respectării legii, cu efectuarea de investigații din proprie inițiativă sau ca urmare a plângerilor, cu competența de a emite sancțiuni administrative și de a publica numele infractorilor. Utilizarea instrumentelor digitale pentru o asigurare mai eficace a respectării legislației.
În cazul contractelor de achiziții publice de lucrări, autoritățile contractante și entitățile contractante trebuie să verifice dacă plata către contractantul principal a fost transferată subcontractanților direcți.
Statele membre ale UE trebuie să instituie un sistem național de mediere pentru soluționarea litigiilor legate de plăți în tranzacțiile comerciale.
Statele membre ale UE trebuie să abordeze problema clauzelor și practicilor contractuale inechitabile prin intermediul legislației lor naționale.

Pachetul preferat generează unele costuri unice pentru întreprinderi. Plafonarea termenelor de plată la 30 de zile și obligativitatea plății dobânzii implică costuri unice de ajustare pentru actualizarea condițiilor standard pentru a reflecta termenele maxime de plată (56,1 milioane EUR) și despăgubiri ajustate (243 de milioane EUR). Cu toate acestea, dacă ambele opțiuni de politică sunt adoptate împreună, ambele modificări pot fi efectuate cu o singură ajustare (243 de milioane EUR). Pachetul preferat impune debitorilor costuri recurente de executare a plății automate a despăgubirii (dobânzi de 228,3 milioane EUR, comisioane de 3,23 miliarde EUR) – un avantaj direct pentru creditori – și un cost recurent de executare a amenzilor reglementare directe (136,8 milioane EUR). Aceste costuri sunt complet evitate dacă întreprinderile respectă normele și plătesc la timp. Beneficiul economic net global va fi pozitiv, deoarece fluxurile de numerar vor deveni mai previzibile și mai ușor de gestionat pentru întreprinderi. Costurile administrative suportate de contractanții principali în contractele de achiziții publice de lucrări pentru furnizarea dovezii plății către subcontractanți se ridică la 2,2 milioane EUR pentru întreaga UE.

Opțiunea preferată va aduce beneficii autorităților publice în mai multe moduri. Principalul beneficiu rezultă din reducerea globală preconizată a întârzierii în efectuarea plăților, ceea ce înseamnă mai puține falimente și costuri asociate pentru finanțele publice. Amenzile administrative pe care organismele naționale de asigurare a respectării legii le pot colecta de la întreprinderile care plătesc cu întârziere, estimate la până la 136,8 milioane EUR, pot contribui, de asemenea, la acoperirea costurilor organismelor de asigurare a respectării legii. De asemenea, autoritățile publice ar trebui să beneficieze de sistemele de mediere prevăzute în OP3b, atât direct (în cazul în care autoritatea publică dorește să soluționeze un litigiu cu un furnizor), cât și indirect (prin eliminarea poverii asupra sistemului judiciar).

Autoritățile publice vor avea de suportat anumite costuri. Asigurarea accesului la formare în domeniul gestionării debitorilor și al alfabetizării financiare/digitale implică unele costuri de ajustare, în funcție de modul în care statele membre își structurează sprijinul, motiv pentru care nu se poate oferi o estimare definitivă a costurilor. Estimările costurilor recurente de asigurare a respectării legislației în ceea ce privește plata automată a dobânzilor și a despăgubirilor în tranzacțiile dintre administrațiile publice și întreprinderi (*government to business* - G2B) se ridică la 37,2 milioane EUR și, respectiv, la 0,53 miliarde EUR pe an. Aceste costuri pot fi evitate prin efectuarea plăților la timp. Revizuirea condițiilor contractuale standard pentru a include noi despăgubiri presupune un cost de 10 EUR per organism, la fel

ca în cazul OP2. Statele membre care nu dispun de organisme de asigurare a respectării legii sau de sisteme de mediere vor trebui să le înființeze și să le administreze, suportând costuri recurente de asigurare a respectării legii estimate la 60-65 de milioane EUR pe an (organisme de asigurare a respectării legii) și la 10-40 de milioane EUR pe an (servicii de mediere) pentru UE. Verificarea faptului că subcontractanții sunt plătiți la timp în cadrul contractelor de achiziții publice de lucrări în temeiul directivelor privind achizițiile publice este lăsată la latitudinea statelor membre, caz în care un posibil cost recurent de asigurare a respectării legii nu ar necesita resurse suplimentare.

Prezenta inițiativă contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă (ODD). Contribuind indirect la creșterea economică, inițiativa va crea un mediu de afaceri mai bun în cadrul pieței unice (ODD 8). Consultările cu părțile interesate au confirmat că întârzierea în efectuarea plăților este principala cauză a anxietății și a stresului și subminează încrederea în piață. Creșterea disponibilității și facilitarea accesului la gestionarea debitorilor și la alfabetizarea financiară îmbunătățesc educația de calitate (ODD 4). Prin faptul că face lucrurile mai echitabile, că sporește accesul IMM-urilor la servicii financiare, inclusiv la credite la prețuri accesibile, și că facilitează integrarea acestora în lanțurile valorice și pe piețe, prezenta revizuire contribuie la realizarea ODD 9. Această revizuire este conformă cu obiectivele de neutralitate climatică ale Regulamentului (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Regulamentul propus va simplifica problemele printr-o abordare uniformă și obligatorie în ceea ce privește combaterea întârzierii în efectuarea plăților, aplicabilă întreprinderilor de toate dimensiunile, fără un tratament excepțional pentru IMM-uri. Toate măsurile au fost concepute ținând seama de IMM-uri, dar, în cele din urmă, întreprinderile de toate dimensiunile vor beneficia, de pe urma acestora. Cu toate acestea, întrucât microîntreprinderile sunt mai afectate de întârzierea în efectuarea plăților decât alte IMM-uri, este mai probabil ca beneficiile preconizate să se materializeze sub forma unei performanțe mai bune a întreprinderilor cu zero până la nouă angajați.

Beneficiile simplificării vor proveni din stabilirea unor termene de plată stricte și uniforme, care vor duce la negocieri mai puțin îndelungate. Plafonarea termenelor de plată va diminua „factorul teamă” cu care se confruntă actorii mai mici de pe piață, care, în prezent, acceptă adesea termene de plată inechitabile atunci când interacționează cu actori mai mari de pe piață. Se preconizează că cel puțin 30 % dintre IMM-urile din UE vor beneficia în mod direct de această dispoziție. Combinarea plafonării termenelor de plată cu măsuri disuasive, cum ar fi dobânzile și despăgubirile (majorate) datorate în mod automat, ar trebui să reducă numărul facturilor plătite cu întârziere, precum și să reducă în mod semnificativ costurile asociate cu neînțelegerile implicate și timpul petrecut pentru urmărirea celor care plătesc cu întârziere. Numărul de zile/om pe an necesar unei întreprinderi pentru urmărirea plăților întârziate a fost estimat de la 5 zile în Germania la peste 15 zile în Spania[32]. Chiar și pe baza unor ipoteze foarte prudente, un total anual de 27,4 milioane de ore/om ar putea fi economisit pentru economia UE-27, echivalentul a 5 845,4 milioane EUR, prin descurajarea întârzierii în efectuarea plăților.

[32] https://www.sage.com/en-gb/blog/wp-content/uploads/sites/10/2017/12/Domino-Effect-Late-Payments-Research-Sage.pdf.

Plafonarea duratei termenului de plată și a procedurii de verificare va contribui la creșterea previzibilității fluxurilor de numerar**.** De asemenea, propunerea va redistribui sarcina financiară și costurile în condiții echitabile, asigurându-se că fiecare întreprindere plătește pentru lichiditățile de care are nevoie. În prezent, este foarte împovărător din punct de vedere administrativ pentru întreprinderile mai mici sau pentru cele care au o poziție mai slabă pe piață să obțină finanțare la un cost care să țină seama de nivelul lor de risc. În același timp, întârzierea în efectuarea plăților oferă întreprinderilor care se află într-o poziție mai puțin riscantă și pentru care este mai ușor și mai puțin costisitor să obțină finanțare, credite comerciale fără probleme.

În cele din urmă, propunerea va facilita exercitarea de către întreprinderi a drepturilor lor prin facilitarea accesului la căi de atac eficiente prin mediere, având în vedere că, în prezent, o procedură judiciară este singura opțiune disponibilă, adesea mai costisitoare și mai îndelungată. Medierea ar permite întreprinderilor să economisească 27 de milioane EUR pe an reprezentând acțiuni în justiție evitate.

- **Impactul asupra competitivității**

Este probabil ca propunerea să aibă un impact pozitiv asupra competitivității prețurilor/costurilor și a inovării. Cu un flux de numerar agregat mai mare, mai stabil și mai previzibil, întreprinderile dispun de mai multe lichidități pentru a investi în inovare sau pot transfera reducerea costurilor asupra consumatorilor. Costul finanțării scade deoarece băncile finanțează în mod direct riscurile propriilor clienți. Inițiativa propusă ar face, de asemenea, mai previzibile condițiile de desfășurare a activității economice, ceea ce ar conduce la un mediu de afaceri mai favorabil. Se preconizează că aceasta va aduce beneficii tuturor actorilor de pe piață, dar va avea un impact mai mare asupra IMM-urilor decât asupra întreprinderilor mari. Întreprinderile mari sunt mai susceptibile decât IMM-urile să plătească cu întârziere, astfel încât este mai probabil ca acestea să suporte o parte din costurile identificate în opțiunea de politică preferată.

Din punctul de vedere al competitivității internaționale, întreprinderile care efectuează operațiuni de import sau de export sunt obligate să se confrunte cu dezechilibre în ceea ce privește termenele de plată (între conturile creditori și conturile de creanțe). Întreprinderile vor trebui să gestioneze riscurile care decurg din aceste dezechilibre, de exemplu convenind cu partenerii lor internaționali asupra legii aplicabile contractului, care va defini partea care își asumă riscurile respective. Ulterior, este sarcina părții respective să găsească o modalitate adecvată de finanțare a dezechilibrului. Se presupune că riscurile, inclusiv riscul de a nu fi plătit, sunt abordate în condițiile pieței de către furnizorii de finanțare a comerțului (de exemplu, prin intermediul numerarului în avans, al unui acreditiv, al conturilor deschise sau al scrisorilor de trăsură[33]). Aceste soluții de finanțare a comerțului limitează în mod semnificativ impactul introducerii unui plafon obligatoriu asupra termenelor de plată.

De asemenea, se estimează că este limitat riscul ca, în tranzacțiile internaționale, întreprinderile să aleagă în mod sistematic termene lungi de plată în temeiul legislației țărilor din afara UE pentru a subcota întreprinderile care insistă asupra normelor UE. Multe țări partenere ale UE, cum ar fi Canada, SUA, Turcia și Regatul Unit, impun deja legislație privind întârzierea în efectuarea plăților. Acest scenariu nu s-a materializat cu adevărat în UE, unde unele țări, cum ar fi Țările de Jos, au impus o legislație mai strictă cu privire la plăți decât altele.

[33] https://www.trade.gov/methods-payment.

- **Evoluțiile TIC luate în considerare**

Directiva privind întârzierea în efectuarea plăților a intrat în vigoare într-o lume mult mai puțin digitală. În cei 10 ani de punere în aplicare a acesteia, digitalizarea a avut un impact profund asupra tuturor aspectelor societății, inclusiv asupra modului în care sunt gestionate întreprinderile, transformând modul în care întreprinderile comunică sau își comercializează produsele și serviciile. Măsurile din prezenta propunere se încadrează în această formă contemporană și, prin urmare, sunt „digitale în mod implicit”.

Instrumentele și soluțiile digitale joacă un rol semnificativ în unele dintre măsurile propuse și vor afecta fezabilitatea și rentabilitatea acestora. Acest lucru este valabil în cazul obligației de a desemna organisme responsabile cu asigurarea respectării normelor privind plățile. De asemenea, statele membre sunt invitate să încurajeze IMM-urile să utilizeze instrumente digitale care le ajută să primească mai rapid plățile și să le faciliteze accesul la formare în domeniul alfabetizării financiare și al gestionării debitorilor, inclusiv la formare privind modul de utilizare a instrumentelor digitale de plată.

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea va sprijini punerea în aplicare a articolului 16 din Carta drepturilor fundamentale privind libertatea de a desfășura o activitate comercială. Efectuarea cu promptitudine a plăților sporește încrederea în piață și stimulează spiritul antreprenorial.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Se preconizează că propunerea va avea un anumit impact bugetar asupra statelor membre. Acest impact este descris în secțiunea relevantă a evaluării impactului.

Se preconizează că propunerea nu va afecta în niciun fel bugetul UE. Actualul Observator UE al plăților[34] ar putea sprijini monitorizarea propunerii utilizând resursele existente.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și modalități de monitorizare, evaluare și raportare**

Gradul de succes al inițiativei va fi măsurat în raport cu atingerea următoarelor obiective:

- reducerea cu 35 % a proporției întreprinderilor care raportează întârzierile în efectuarea plăților ca fiind o problemă (progresele vor fi măsurate, pentru toate întreprinderile, în raport cu valoarea de referință din Ancheta din 2022 privind accesul la finanțare al întreprinderilor: obiectivul este de 28 %, față de o valoare de referință de 43 %);
- reducerea cu 35 % a proporției întreprinderilor din fiecare clasă de mărime care raportează întârzierile în efectuarea plăților ca fiind o problemă [progresele vor fi măsurate în raport cu valorile de referință din Ancheta din 2022 privind accesul la finanțare al întreprinderilor pentru clasele de mărime (obiectivul este între 26 % și 31 %, de la o valoare de referință de 40 % la 47 %)].

[34] https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive/eu-payment-observatory_en#:~:text=The%20EU%20Observatory%20of%20Payments,commercial%20transactions%20in%20the%20EU.

Comisia va monitoriza și va evalua impactul opțiunilor de politică asupra întârzierilor în efectuarea plăților, la 4 ani de la intrarea în vigoare a regulamentului propus. Aplicarea normelor UE și impactul acestora ar putea fi monitorizate în rapoartele anuale elaborate de statele membre din proprie inițiativă, completate de rapoarte din sectorul privat elaborate de părți terțe. Aceste rapoarte conțin, de obicei, detalii privind performanța plăților în tranzacțiile B2B din statele membre și respectarea normelor UE, precum și activitatea autorităților de asigurare a respectării legii în ceea ce privește, de exemplu, numărul de plângeri primite și numărul de investigații lansate. Rapoartele anuale ar trebui discutate de Comisie și de autoritățile naționale competente. Actualul Observator UE al plăților ar putea, de asemenea, să ofere sprijin, sub formă de rapoarte tematice, dacă este necesar.

În anexa 24 la evaluarea impactului există mai multe informații, inclusiv o listă neexhaustivă de indicatori de monitorizare posibili.

- **Explicații detaliate cu privire la prevederile specifice ale propunerii**

Articolul 1 (Domeniu de aplicare) confirmă domeniul de aplicare actual și clarifică faptul că regulamentul nu se va aplica plăților pentru tranzacțiile cu consumatorii, plăților efectuate drept despăgubiri pentru daune, plăților în legătură cu datoriile care fac obiectul unor proceduri de insolvență, inclusiv al procedurilor care fac obiectul restructurării datoriilor. Directiva actuală privind întârzierea în efectuarea plăților menționează toate aceste excepții, dar acest nou text o face mai clară prin reunirea lor la articolul 1.

Articolul 2 (Definiții) păstrează majoritatea definițiilor din directiva actuală și adaugă definiții noi privind „procedura de recepție sau de verificare”, „debitor” și „creditor”.

Articolul 3 (Termene de plată) este mai strict decât articolele 3 și 4 din directiva actuală, prin limitarea termenului de plată și a duratei procedurii de recepție sau de verificare la maximum 30 de zile și prin eliminarea oricărei referiri la conceptul de clauze și practici vădit inechitabile.

Se elimină excepțiile pentru o perioadă maximă de plată de 60 de zile pentru serviciile de asistență medicală și pentru autoritățile publice care desfășoară activități economice, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (4) literele (a) și (b) din directiva actuală.

Articolul explică faptul că dispozițiile prezentului regulament nu aduc atingere termenelor mai scurte care pot fi prevăzute în dreptul intern.

Articolul 4 (Plăți către subcontractanții din domeniul achizițiilor publice) este o dispoziție nouă care sprijină trecerea plăților în avalul lanțului de aprovizionare în contractele de lucrări publice, impunând contractantului principal să dovedească faptul că subcontractanții direcți au fost plătiți.

Articolul 5 (Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților) este o dispoziție nouă. El se bazează pe dispozițiile articolelor 3 și 4 din directiva actuală și clarifică faptul că dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților este datorată automat atunci când sunt îndeplinite condițiile necesare. De asemenea, această dispoziție impune debitorului să furnizeze creditorului toate informațiile de care are nevoie pentru a se asigura că o factură poate fi acceptată. Acest nou articol 5 clarifică, de asemenea, faptul că dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților se acumulează până la plata principalului, în conformitate cu jurisprudența.

Articolul 6 (Rata dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților) este nou. Acesta armonizează rata dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților.

Articolul 7 (Calendare de plată) reflectă ceea ce este prevăzut la articolul 5 din directiva actuală.

Articolul 8 (Despăgubirea pentru costurile de recuperare) corespunde articolului 6 din directiva actuală. El aliniază despăgubirea sub forma unei sume forfetare la inflație și clarifică faptul că această sumă forfetară este plătibilă pentru fiecare tranzacție individuală care este plătită cu întârziere.

Articolul 9 (Clauze și practici contractuale nule și neavenite) este nou. Acesta înlocuiește articolul 7 din directiva actuală. Se elimină noțiunea de „vădit inechitabil” și se stabilește o listă de practici nule și neavenite în temeiul regulamentului.

Articolul 10 (Rezerva dreptului de proprietate) corespunde articolului 9 din directiva actuală.

Articolul 11 (Transparență) corespunde articolului 8 din directiva actuală.

Articolul 12 (Proceduri de recuperare a creanțelor necontestate) corespunde articolului 10 din directiva actuală.

Articolul 13 (Autorități de asigurare a respectării legii) este nou. Acesta prevede că statele membre sunt obligate să desemneze autorități naționale responsabile cu asigurarea respectării regulamentului, care trebuie să coopereze cu Comisia și cu alte autorități naționale relevante de asigurare a respectării legii.

Articolul 14 (Competențele autorităților de asigurare a respectării legii) este nou. Acesta enumeră competențele pe care trebuie să le aibă autoritățile de asigurare a respectării legii pentru a se asigura că regulamentul este pus în aplicare.

Articolul 15 (Plângeri și confidențialitate) este nou. El stabilește condițiile în care creditorii și asociațiile creditorilor pot depune reclamații cu privire la întârzierea în efectuarea plăților, precum și obligațiile autorităților de asigurare a respectării legii în ceea ce privește plângerile.

Articolul 16 (Soluționarea alternativă a litigiilor) este nou. Acesta promovează utilizarea voluntară a unor mecanisme eficace și independente de soluționare alternativă a litigiilor pentru o soluționare mai rapidă a litigiilor dintre creditori și debitori, fără a le afecta relația comercială.

Articolul 17 (Instrumente digitale, gestionarea debitorilor și formare în domeniul alfabetizării financiare) este nou. Scopul său este de a asigura utilizarea instrumentelor digitale pentru aplicarea regulamentului și promovarea instrumentelor de gestionare a debitorilor și de formare în domeniul alfabetizării financiare pentru IMM-uri, pentru a reduce întârzierile în efectuarea plăților.

Articolul 18 (Raport) corespunde articolului 11 din directiva actuală și prevede obligația Comisiei de a prezenta un raport privind punerea în aplicare a regulamentului la 4 ani de la intrarea sa în vigoare.

Articolul 19 (Abrogare) este echivalentul articolului 13 din directiva actuală, adaptat la un regulament.

Articolul 20 (Intrare în vigoare și aplicare) este echivalentul articolului 14 din directiva actuală, adaptat la un regulament.

2023/0323 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European[1],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) Majoritatea bunurilor și serviciilor sunt furnizate în cadrul pieței interne de către operatori economici către alți operatori economici și către autorități publice pe baza unei plăți reportate, prin care furnizorul, de comun acord cu clientul său, acordă acestuia din urmă un termen pentru achitarea facturii, care este fie menționat în factura furnizorului, fie stabilit prin lege.

(2) În cadrul tranzacțiilor comerciale între operatori economici sau între operatori economici și autorități publice, numeroase plăți sunt efectuate mai târziu decât a fost stabilit în contract sau menționat în condițiile comerciale generale sau prin lege.

(3) Întârzierile în efectuarea plăților afectează în mod direct lichiditatea și previzibilitatea fluxurilor de numerar, sporind astfel nevoile de capital de lucru și compromițând accesul unei întreprinderi la finanțare externă. Acest lucru afectează competitivitatea, reduce productivitatea, conduce la concedieri, crește probabilitatea insolvenței și a falimentelor și reprezintă un obstacol esențial în calea creșterii economice. Efectele negative ale întârzierilor în efectuarea plăților s-au răspândit de-a lungul lanțurilor de aprovizionare, deoarece întârzierea în efectuarea plăților este adesea transferată furnizorilor. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile), care se bazează pe fluxuri de numerar regulate și previzibile, sunt foarte afectate de aceste consecințe negative. Întârzierea în efectuarea plăților reprezintă, prin urmare, o problemă pentru economia Uniunii, din cauza consecințelor sale economice și sociale negative.

(4) Deși acțiunile judiciare legate de întârzierea în efectuarea plăților sunt deja facilitate de Regulamentele (CE) nr. 805/2004[2], (CE) nr. 1896/2006[3], (CE) nr. 861/2007[4] și

---

1 JO C , , p. .

2 Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui Titlu Executoriu European pentru creanțele necontestate (JO L 143, 30.4.2004, p. 15).

3 Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO L 399, 30.12.2006, p. 1).

(UE) nr. 1215/2012[5] ale Parlamentului European și ale Consiliului, pentru a descuraja întârzierea în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, este necesar să se stabilească dispoziții complementare.

(5) Întreprinderile trebuie să poată efectua tranzacții pe tot cuprinsul pieței interne în condiții care să garanteze că operațiunile transfrontaliere nu prezintă riscuri mai mari decât vânzările interne. În cazul în care s-ar aplica norme substanțial diferite pentru operațiunile interne și transfrontaliere, ar putea avea loc denaturări ale concurenței.

(6) Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului[6] stabilește norme de combatere a întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale. În 2019, Parlamentul European a identificat mai multe deficiențe ale directivei respective. Strategia pentru IMM-uri pentru o Europă sustenabilă și digitală[7] a solicitat asigurarea unui mediu fără „[întârzieri] în efectuarea plăților” pentru IMM-uri și consolidarea asigurării respectării Directivei 2011/7/UE. În avizul său din 2021, platforma „Pregătiți pentru viitor” a evidențiat aspecte critice în punerea în aplicare a directivei respective. Principalele deficiențe identificate în cadrul acestor inițiative sunt legate de: dispozițiile ambigue privind caracterul „vădit inechitabil” în ceea ce privește termenele de plată în tranzacțiile între întreprinderi (B2B), practicile de plată și termenele inechitabile pentru procedurile de recepție și de verificare; despăgubirea sub forma unei sume forfetare; asimetria normelor privind termenele de plată între tranzacțiile G2B și B2B; lipsa unui termen maxim de plată pentru tranzacțiile comerciale în tranzacțiile B2B; lipsa monitorizării conformității și a asigurării respectării legislației; absența instrumentelor de combatere a asimetriilor în materie de informații; precum și instrumente prin care creditorii să poată lua măsuri împotriva debitorilor lor și lipsa sinergiilor cu cadrul privind achizițiile publice.

(7) Pentru a remedia aceste deficiențe, Directiva 2011/7/UE trebuie înlocuită.

(8) Trebuie stabilite dispoziții pentru a preveni întârzierea în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale care constau în livrarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost, indiferent dacă acestea sunt efectuate între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități/entități contractante, în cazul în care acestea din urmă sunt debitoare, având în vedere că aceste autorități/entități contractante gestionează un volum considerabil de plăți către întreprinderi.

(9) Contractele de achiziții publice de lucrări și lucrările de construcții și de inginerie sunt foarte adesea supuse unor termene de plată și unor întârzieri excesiv de lungi. Prin urmare, prezentul regulament trebuie să se aplice și acestor activități.

(10) Tranzacțiile cu consumatorii, plățile efectuate cu titlu de despăgubire pentru daune, inclusiv plățile din partea societăților de asigurare, și obligațiile de plată care pot fi anulate, amânate sau la care se poate renunța în temeiul procedurilor de insolvență sau al procedurilor de restructurare, inclusiv al procedurilor de restructurare preventivă în

---

4 Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (JO L 199, 31.7.2007, p. 1).

5 Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, 20.12.2012, p. 1).

6 Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (JO L 48, 23.2.2011, p. 1).

7 COM(2020) 103 final.

temeiul Directivei (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului[8], sau în legătură cu acestea trebuie excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament.

(11) Întârzierea în efectuarea plăților constituie o încălcare a contractului care este atractivă din punct de vedere financiar pentru debitori, din cauza ratelor scăzute sau inexistente ale dobânzii aplicate întârzierilor în efectuarea plăților sau din cauza procedurilor lente ale căilor de atac. Pentru a inversa această tendință și a descuraja întârzierea în efectuarea plăților, este necesară o trecere decisivă la o cultură a plăților prompte, inclusiv la o cultură în care excluderea dreptului de a percepe dobânzi pentru întârziere în efectuarea plăților este nulă și neavenită. În consecință, termenele de plată contractuale trebuie să fie limitate la 30 de zile calendaristice atât în cazul tranzacțiilor B2B, cât și al tranzacțiilor G2B, în care autoritatea publică este debitorul.

(12) Procedurile de recepție sau de verificare pentru verificarea conformității bunurilor sau a serviciilor furnizate cu cerințele contractului, precum și verificarea corectitudinii și a conformității facturii sunt adesea utilizate pentru a întârzia intenționat termenul de plată. Prin urmare, includerea lor în contract trebuie să fie justificată în mod obiectiv de natura specifică a contractului în cauză sau de anumite caracteristici ale acestuia[9]. Prin urmare, trebuie să fie posibil să se prevadă o astfel de procedură de verificare sau de recepție într-un contract numai atunci când acest lucru este prevăzut în legislația națională, dacă este necesar având în vedere natura specifică a bunurilor sau a serviciilor. Pentru a se evita utilizarea procedurii de recepție sau de verificare pentru prelungirea termenului de plată, contractul trebuie să descrie în mod clar detaliile unei astfel de proceduri, inclusiv durata acesteia. În același scop, debitorul trebuie să inițieze procedura de verificare sau de recepție imediat după primirea de la creditor a bunurilor și/sau a serviciilor care fac obiectul tranzacției comerciale, indiferent dacă creditorul a emis o factură sau o cerere de plată echivalentă. Pentru a nu pune în pericol realizarea obiectivelor prezentului regulament, este oportun să se stabilească o durată maximă a procedurii de recepție sau de verificare.

(13) Prezentul regulament nu trebuie să aducă atingere termenelor mai scurte care pot fi prevăzute în dreptul intern și care sunt mai favorabile creditorului.

(14) Achizițiile publice pot juca un rol semnificativ în îmbunătățirea efectuării plăților. Prin urmare, trebuie create sinergii sporite între politicile și normele privind achizițiile publice și obiectivele privind efectuarea cu promptitudine a plăților. În special în cazul lucrărilor publice de construcții, adesea subcontractanții nu sunt plătiți la timp de contractantul principal, chiar și atunci când autoritățile contractante sau entitățile contractante au efectuat plățile contractuale către aceștia, ceea ce ar putea crea un efect de domino dăunător în lanțul de aprovizionare. Prin urmare, este oportun ca contractanții să furnizeze dovezi autorităților contractante și entităților contractante cu privire la plățile către subcontractanții lor direcți.

(15) Din motive de coerență a legislației Uniunii, definițiile termenilor „autorități contractante” și „entități contractante” din Directivele 2014/23/UE[10], 2014/24/UE[11],

---

8 Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (JO L 172, 26.6.2019, p. 18).

9 Hotărârea din 20 octombrie 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (JO C 53, 15.2.2021, p. 19) C585/20, EU:C:2022:806, punctul 53.

10 Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1 - 64).

2014/25/UE[12] și 2009/81/CE[13] ale Parlamentului European și ale Consiliului trebuie să se aplice în sensul prezentului regulament.

(16) Dobânzile datorate pentru întârziere în efectuarea plăților trebuie calculate zilnic ca dobânzi simple. Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților este un accesoriu al sumei datorate. Se consideră că debitorul și-a stins obligațiile numai atunci când creditorul va primi plata sumei datorate, inclusiv dobânzile aferente și despăgubirea sub forma unei sume forfetare. Valoarea dobânzii de întârziere trebuie să continue să se acumuleze până la plata sumei datorate creditorului.

(17) Creditorul nu trebuie să aibă posibilitatea de a renunța la dreptul său de a obține dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților, deoarece dobânzile pentru întârziere în efectuarea plăților au o funcție dublă: să compenseze parțial prejudiciul suferit de creditor din cauza întârzierii și să sancționeze debitorul pentru încălcarea contractului. Pentru a facilita primirea de către creditor a dobânzilor și a despăgubirilor în cazul întârzierii în efectuarea plăților, dreptul creditorului de a le obține trebuie să fie automat, cu excepția cazului în care întârzierea plății nu este cauzată de vina debitorului.

(18) Pentru a descuraja întârzierea în efectuarea plăților, este necesară despăgubirea echitabilă a creditorilor pentru costurile de recuperare în cazul efectuării cu întârziere a plăților. Aceste costuri trebuie să includă recuperarea costurilor administrative și despăgubirea pentru costurile interne suportate din cauza întârzierii în efectuarea plăților și trebuie să fie cumulate cu dobânda pentru întârzierea în efectuarea plăților pentru fiecare tranzacție comercială care a fost plătită cu întârziere, astfel cum a stabilit Curtea de Justiție[14]. Suma minimă fixă a despăgubirilor pentru costurile de recuperare trebuie să fie stabilită fără a aduce atingere dispozițiilor de drept intern conform cărora o instanță națională poate acorda despăgubiri creditorului pentru orice prejudiciu suplimentar legat de întârzierea în efectuarea plății de către debitor.

(19) Trebuie să fie posibilă efectuarea de plăți în rate sau eșalonate. Cu toate acestea, fiecare rată sau plată individuală trebuie să fie plătită la termenele convenite și să se supună normelor privind întârzierea în efectuarea plăților prevăzute în prezentul regulament.

(20) În plus față de suma fixă pentru acoperirea costurilor interne de recuperare, creditorii trebuie, de asemenea, să aibă dreptul la o despăgubire rezonabilă pentru alte costuri de recuperare pe care le suportă din cauza întârzierii în efectuarea plăților de către un debitor. Aceste costuri trebuie să includă, de exemplu, costurile suportate de creditori pentru a angaja un avocat sau o agenție de recuperare a creanțelor.

---

11 Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65-242).

12 Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243–374).

13 Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76-136).

14 Hotărârea din 20 octombrie 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, C-585/20, ECLI:EU:C:2022:806.

(21) Trebuie evitat abuzul în materie de libertate contractuală în dezavantajul creditorului. Prin urmare, în cazul în care o clauză dintr-un contract sau o practică referitoare la data sau termenul de plată, la plată sau la rata dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților, despăgubirea pentru costurile de recuperare, prelungirea duratei procedurii de verificare sau de recepție ori întârzierea sau împiedicarea intenționată a momentului trimiterii facturii nu este conformă cu prezentul regulament, clauza sau practica respectivă trebuie să fie nulă și neavenită.

(22) Pentru a intensifica eforturile de prevenire a abuzului în materie de libertate contractuală în detrimentul creditorilor, organizațiile recunoscute oficial ca reprezentante ale creditorilor sau organizațiile care au un interes legitim în reprezentarea întreprinderilor trebuie să aibă posibilitatea de a introduce acțiuni în fața instanțelor naționale sau a organismelor administrative pentru a preveni întârzierea în efectuarea plăților.

(23) Pentru a garanta plata integrală a sumei datorate, este important să se asigure că vânzătorul păstrează dreptul de proprietate asupra bunurilor până la plata integrală a acestora, în cazul în care rezerva dreptului de proprietate a fost convenită în mod expres între cumpărător și vânzător înainte de livrarea bunurilor.

(24) Pentru a se asigura aplicarea corectă a prezentului regulament, este important să se asigure transparența în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute în prezentul regulament. Pentru a se asigura aplicarea ratelor corecte ale dobânzii, este important ca acestea să fie făcute publice de către statele membre și de către Comisie.

(25) Sancțiunile pentru întârzierea în efectuarea plăților pot fi disuasive numai dacă sunt însoțite de căi de atac rapide și eficace pentru creditor. Prin urmare, toți creditorii stabiliți în Uniune trebuie să dispună de proceduri rapide de recuperare a creanțelor necontestate.

(26) Pentru a facilita și a asigura respectarea prezentului regulament, este necesar ca statele membre să desemneze autorități responsabile cu asigurarea respectării acestuia, care să își îndeplinească atribuțiile și sarcinile în mod obiectiv și echitabil și să asigure tratamentul egal al întreprinderilor private și al autorităților publice. Aceste autorități de asigurare a respectării a legii trebuie să efectueze investigații din proprie inițiativă, să acționeze în urma plângerilor și să fie împuternicite, printre altele, să impună sancțiuni și să își publice deciziile în mod regulat. În plus, pentru o aplicare mai eficace, este necesar ca statele membre să utilizeze instrumente digitale în măsura posibilului.

(27) Pentru a se asigura căi de atac simple și accesibile, este necesar ca statele membre să promoveze utilizarea voluntară a unui mecanism eficace și independent de soluționare alternativă a litigiilor pentru soluționarea litigiilor legate de plăți în tranzacțiile comerciale.

(28) Facturile reprezintă temeiul cererilor de plată și sunt documente importante în lanțul tranzacțiilor pentru furnizarea de bunuri și servicii, printre altele pentru stabilirea termenelor de plată. Este important să se promoveze sisteme care oferă securitate juridică în ceea ce privește data exactă de primire a facturilor de către debitori, inclusiv în domeniul facturării electronice, în cazul în care primirea facturilor ar putea genera probe electronice, și care sunt parțial reglementate de dispozițiile privind facturarea

cuprinse în Directiva 2006/112/CE a Consiliului[15] și în Directiva 2014/55/CE[16] a Parlamentului European și a Consiliului.

(29) Accesul efectiv al întreprinderilor, în special al IMM-urilor, la formarea în domeniul gestionării debitorilor și al alfabetizării financiare poate avea un impact semnificativ în ceea ce privește reducerea întârzierilor în efectuarea plăților, menținerea unor fluxuri de numerar optime, reducerea riscului de neplată și creșterea potențialului de creștere. Cu toate acestea, adesea, IMM-urile nu dispun de capacitatea de a investi în astfel de formări, iar cursurile și materialele de formare axate pe îmbunătățirea cunoștințelor IMM-urilor cu privire la gestionarea debitorilor și a facturilor sunt, în prezent, în număr foarte limitat. Prin urmare, este oportun să se prevadă necesitatea ca statele membre să asigure faptul că există cursuri de formare în domeniul gestionării debitorilor și al alfabetizării financiare disponibile și accesibile pentru IMM-uri, inclusiv în ceea ce privește utilizarea instrumentelor digitale pentru efectuarea la timp a plăților.

(30) Anumite dispoziții din prezentul regulament sunt legate de dispozițiile Directivei (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului[17]. Relația dintre Directiva 2011/7/UE și Directiva (UE) 2019/633 este explicată în considerentele 17 și 18 și la articolul 3 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/633. Întrucât prezentul regulament înlocuiește Directiva 2011/7/UE, acesta nu trebuie să aducă atingere normelor prevăzute în Directiva (UE) 2019/633, inclusiv dispozițiilor aplicabile plăților efectuate în contextul programului pentru școli[18], al acordurilor pentru partajarea valorii[19] și al anumitor plăți pentru vânzarea strugurilor, a mustului și a vinului vrac în sectorul vitivinicol[20], cu excepția termenelor aplicabile perioadelor maxime de plată în ceea ce privește furnizarea de produse agricole și alimentare neperisabile. Cu toate acestea, prezentul regulament nu împiedică statele membre să introducă sau să mențină dispoziții naționale aplicabile în sectorul agroalimentar care prevăd termene de plată mai stricte sau un calcul diferit al termenelor de plată, *dies a quo* și proceduri de verificare și de recepție pentru furnizorii de produse agricole și alimentare care sunt mai favorabile creditorului.

(31) Obiectivele prezentului regulament vizează combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, stimulând astfel competitivitatea întreprinderilor, în special a IMM-urilor. Aceste obiective nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, deoarece punerea în aplicare a unor soluții naționale ar duce probabil la lipsa unor norme

---

15 Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1).

16 Directiva 2014/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice (JO L 133, 6.5.2014, p. 1).

17 Directiva (UE) 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar (JO L 111, 25.4.2019, p. 59).

18 Articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole (JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

19 Articolul 172a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole (JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

20 Articolul 147a din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole (JO L 347, 20.12.2013, p. 671).

uniforme, la fragmentarea pieței unice și la costuri mai mari pentru întreprinderile care efectuează tranzacții transfrontaliere. Prin urmare, aceste obiective pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii. Prin urmare, Uniunea poate să adopte măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestor obiective.

(32) Pentru a oferi tuturor actorilor relevanți suficient timp să pună în aplicare măsurile necesare pentru a se conforma prezentului regulament, este necesar să se amâne aplicarea acestuia. Cu toate acestea, pentru a asigura o mai bună protecție a creditorilor, tranzacțiile comerciale care urmează să fie plătite după data intrării în vigoare a prezentului regulament fac obiectul dispozițiilor acestuia, chiar dacă contractul respectiv a fost semnat înainte de data aplicării sale.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1
Domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică plăților efectuate în cadrul tranzacțiilor dintre întreprinderi sau dintre întreprinderi și autorități publice, în cazul în care autoritatea publică este debitorul, care conduc la livrarea de bunuri sau la prestarea de servicii contra cost („tranzacții comerciale”).

(2) Livrarea de bunuri sau prestarea de servicii, menționate la alineatul (1), includ proiectarea și executarea lucrărilor publice, a lucrărilor de construcții și de inginerie civilă.

(3) Prezentul regulament nu se aplică în cazul următoarelor plăți:

(a) plăți pentru tranzacțiile cu consumatorii;

(b) plăți efectuate cu titlu de despăgubire pentru daune, inclusiv plăți din partea societăților de asigurare;

(c) plăți rezultate din obligații care pot fi anulate, amânate sau la care se poate renunța în temeiul procedurilor de insolvență sau al procedurilor de restructurare, inclusiv al procedurilor de restructurare preventivă în temeiul Directivei (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului[21], sau în legătură cu acestea.

(4) Cu excepția articolul 3 alineatul (1), prezentul regulament nu aduce atingere dispozițiilor prevăzute în Directiva (UE) 2019/633.

Articolul 2
Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[21] Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (JO L 172, 26.6.2019, p. 18).

(1) „întreprindere” înseamnă orice organizație, indiferent de forma și de modul său de finanțare, care desfășoară o activitate economică sau profesională în mod independent;

(2) „autoritate publică” înseamnă orice autoritate contractantă, astfel cum este definită la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2014/23/UE, la articolul 2 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2014/24/UE sau la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE;

(3) „întârziere în efectuarea plăților” înseamnă neefectuarea plăților în termenul contractual sau legal de plată, astfel cum este prevăzut la articolul 3;

(4) „sumă datorată” înseamnă suma care ar fi trebuit plătită în termenul contractual sau legal de plată, astfel cum este prevăzut la articolul 3, inclusiv taxele, impunerile, prelevările sau impozitele aplicabile menționate în factură sau în cererea de plată echivalentă;

(5) „titlu executoriu” înseamnă orice decizie, hotărâre judecătorească, ordin de plată emis de o instanță judecătorească sau de o altă autoritate competentă, orice act privat sau orice alt document emis, inclusiv cele executabile provizoriu, fie pentru plata imediată, fie pentru plata în rate, care permite creditorului să își recupereze creanța față de debitor prin mijloace de executare silită;

(6) „rezerva dreptului de proprietate” înseamnă clauza contractuală prin care vânzătorul își rezervă proprietatea asupra bunurilor până la plata integrală a prețului;

(7) „procedură de recepție sau de verificare” înseamnă procedura de verificare a conformității bunurilor livrate sau a serviciilor prestate cu cerințele contractului;

(8) „debitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau orice autoritate publică care datorează o plată pentru un bun livrat sau pentru un serviciu prestat;

(9) „creditor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau orice autoritate publică care a livrat bunuri unui debitor sau a prestat servicii unui debitor.

Articolul 3
Termene de plată

(1) În tranzacțiile comerciale, termenul de plată nu depășește 30 de zile calendaristice de la data primirii facturii sau a unei cereri de plată echivalente de către debitor, cu condiția ca debitorul să fi primit bunurile sau serviciile. Acest termen se aplică atât tranzacțiilor dintre întreprinderi, cât și celor dintre autoritățile publice și întreprinderi. Același termen de plată se aplică, de asemenea, furnizării de produse agricole și alimentare neperisabile în mod regulat și neregulat, astfel cum se menționează la articolul 3 alineatul (1) litera (a) punctul (i) a doua liniuță și la articolul 3 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) a doua liniuță din Directiva (UE) 2019/633, cu excepția cazului în care statele membre prevăd un termen de plată mai scurt pentru astfel de produse.

(2) O procedură de recepție sau de verificare poate fi prevăzută în mod excepțional în dreptul intern numai în cazul în care acest lucru este strict necesar datorită naturii specifice a bunurilor sau serviciilor. În acest caz, contractul descrie detaliile procedurii de recepție sau de verificare, inclusiv durata acesteia.

(3) În cazul în care contractul prevede o procedură de recepție sau de verificare, în conformitate cu alineatul (2), durata maximă a procedurii respective nu depășește 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau a serviciilor de către debitor,

chiar dacă bunurile sau serviciile respective sunt furnizate înainte de emiterea facturii sau a unei cereri de plată echivalente. În acest caz, debitorul inițiază procedura de recepție sau de verificare imediat după primirea de la creditor a bunurilor și/sau serviciilor care fac obiectul tranzacției comerciale. Termenul de plată nu depășește 30 de zile calendaristice de la efectuarea acestei proceduri.

(4) Termenul de plată prevăzut la alineatul (1) este termenul maxim de plată și nu aduce atingere unui termen mai scurt care poate fi prevăzut în dreptul intern.

Articolul 4

Plăți către subcontractanți în cadrul achizițiilor publice

(1) Pentru contractele de achiziții publice de lucrări care intră în domeniul de aplicare al Directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului[22], contractanții furnizează autorităților contractante sau entităților contractante în sensul directivelor respective dovezi că, dacă este cazul, și-au plătit subcontractanții direcți implicați în executarea contractului în termenele și în condițiile stabilite în prezentul regulament. Dovezile pot lua forma unei declarații scrise a contractantului și sunt furnizate de contractant autorității contractante sau entității contractante înainte sau cel târziu odată cu orice cerere de plată.

(2) În cazul în care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă nu a primit dovezile prevăzute la alineatul (1) sau deține informații privind întârzierea în efectuarea plăților de către contractantul principal către subcontractanții săi direcți, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă notifică fără întârziere acest lucru autorității de asigurare a respectării legii din statul său membru.

Articolul 5

Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților

(1) În caz de întârziere în efectuarea plăților, debitorul este obligat să plătească dobândă pentru întârziere în efectuarea plăților, cu excepția cazului în care debitorul nu este răspunzător pentru întârzierea plății.

(2) Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților este datorată automat de către debitor creditorului, fără ca acesta să fie nevoit să trimită o notificare, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și obligațiile prevăzute de lege;

(b) debitorul a primit factura sau o cerere de plată echivalentă;

(c) creditorul nu a primit suma datorată menționată în factură sau în cererea de plată echivalentă, în termenul contractual sau legal de plată prevăzut la articolul 3.

(3) Creditorul nu poate renunța la dreptul său de a obține dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților.

---

[22] Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.

(4) Data primirii facturii sau a unei cereri de plată echivalente nu face obiectul unui acord contractual între debitor și creditor.

(5) Debitorul furnizează creditorului toate informațiile relevante pentru a se asigura că factura creditorului sau o cerere de plată echivalentă este acceptată și prelucrată de debitor imediat după primirea acesteia.

(6) În cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (2), dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților începe să curgă de la ultimul dintre următoarele evenimente:

(a) primirea de către debitor a facturii sau a unei cereri de plată echivalente;

(b) primirea de către debitor a bunurilor sau serviciilor.

(7) Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților se acumulează până la plata sumei datorate.

Articolul 6

Rata dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților

(1) Dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților este egală cu rata de referință plus 8 puncte procentuale.

(2) Statele membre a căror monedă este euro se asigură că rata de referință corespunde uneia dintre următoarele:

(a) ratei dobânzii aplicate de Banca Centrală Europeană principalelor sale operații de refinanțare;

(b) ratei marginale a dobânzii ce rezultă din procedurile de licitație cu preț variabil pentru principalele operațiuni de refinanțare cele mai recente ale Băncii Centrale Europene.

(3) În statele membre a căror monedă nu este euro, rata de referință este rata stabilită de banca centrală națională a fiecăruia.

(4) Rata de referință pentru primul semestru al anului în cauză este rata determinabilă la data de 1 ianuarie a anului respectiv. Rata de referință pentru al doilea semestru al anului în cauză este rata determinabilă la data de 1 iulie a anului respectiv.

Articolul 7

Calendare de plată

În cazul în care plata se efectuează pe baza unor calendare care prevăd rate, iar niciuna dintre rate nu este plătită până la data convenită, dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților menționată la articolul 5 se calculează pe baza oricărei sume restante. De asemenea, se plătește despăgubire în conformitate cu articolul 8.

Articolul 8

Despăgubirea pentru costurile de recuperare

(1) În cazul în care dobânda pentru întârzierea în efectuarea plăților devine exigibilă în conformitate cu articolul 5, debitorul datorează automat creditorului o despăgubire sub forma unei sume forfetare pentru costurile de recuperare, despăgubiri care se ridică la o sumă fixă de 50 EUR pentru fiecare tranzacție comercială.

(2) Despăgubirea sub forma unei sume forfetare menționată la alineatul (1) se plătește de către debitor creditorului drept despăgubire pentru propriile costuri de recuperare ale creditorului, fără a fi necesară o notificare.

(3) Creditorul nu poate renunța la dreptul său de a obține despăgubirea sub forma unei sume forfetare prevăzută la alineatul (1).

(4) În plus față de despăgubirea sub forma unei sume forfetare menționată la alineatul (1), creditorul are dreptul de a obține o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru toate costurile de recuperare care depășesc despăgubirea sub forma unei sume forfetare și care au fost suportate din cauza întârzierii în efectuarea plății de către debitor.

(5) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere drepturilor creditorului de a primi orice altă despăgubire.

Articolul 9

Clauze și practici contractuale nule și neavenite

(1) Următoarele clauze și practici contractuale sunt nule și neavenite:

(a) stabilirea termenului de plată cu încălcarea articolului 3;

(b) excluderea sau limitarea dreptului creditorului de a obține dobânda pentru întârziere în efectuarea plăților, prevăzut la articolul 5, sau a dreptului de a obține despăgubiri pentru costurile de recuperare prevăzute la articolul 8;

(c) prelungirea duratei procedurii de verificare sau de recepție dincolo de termenul stabilit la articolul 3 alineatul (3);

(d) întârzierea intenționată sau împiedicarea momentului trimiterii facturii.

(2) Statele membre se asigură că există mijloace adecvate și eficace pentru a pune capăt clauzelor și practicilor contractuale menționate la alineatul (1).

(3) Mijloacele menționate la alineatul (2) includ posibilitatea ca o organizație recunoscută oficial ca reprezentantă a creditorilor sau organizațiile care au un interes legitim în reprezentarea întreprinderilor să introducă o acțiune în fața instanțelor judecătorești sau a organelor administrative competente.

Articolul 10

Rezerva dreptului de proprietate

Creditorul păstrează dreptul de proprietate asupra bunurilor până când acestea sunt plătite integral, în cazul în care debitorul și creditorul au convenit în mod expres asupra unei rezerve a dreptului de proprietate înainte de livrarea bunurilor.

Articolul 11

Transparență

(1) Statele membre asigură transparența în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute în prezentul regulament, inclusiv prin punerea la dispoziția publicului a ratei aplicabile a dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților.

(2) Comisia pune la dispoziția publicului, pe internet, ratele actuale ale dobânzii pentru întârziere în efectuarea plăților care se aplică în statele membre.

Articolul 12

Proceduri de recuperare a creanțelor necontestate

(1) Creditorii obțin un titlu executoriu, inclusiv printr-o procedură accelerată și indiferent de valoarea datoriei, în termen de 90 de zile calendaristice de la introducerea acțiunii sau a cererii în fața instanței sau a altei autorități competente, cu condiția ca datoria și procedura să nu fie contestate.

(2) Pentru calcularea termenului menționat la alineatul (1) nu se iau în considerare următoarele perioade:

(a) perioadele pentru notificarea sau comunicarea actelor;

(b) întârzieri cauzate de creditor.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1896/2006.

Articolul 13

Autoritățile de asigurare a respectării legii

(1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe autorități responsabile cu asigurarea respectării prezentului regulament („autoritate de asigurare a respectării legii”).

(2) După caz, autoritățile de asigurare a respectării legii iau măsurile necesare pentru a se asigura că termenele de plată sunt respectate.

(3) Autoritățile de asigurare a respectării legii cooperează în mod eficace între ele și cu Comisia și își acordă asistență reciprocă în cadrul investigațiilor care au o dimensiune transfrontalieră.

(4) Autoritățile de asigurare a respectării legii își coordonează activitățile cu alte autorități responsabile cu asigurarea respectării altor acte legislative ale Uniunii sau naționale, inclusiv prin schimbul de informații.

(5) Autoritățile de asigurare a respectării legii transmit plângerile primite cu privire la întârzierea în efectuarea plăților în sectorul agricol și alimentar autorităților de asigurare a respectării legii competente în temeiul Directivei (UE) 2019/633.

Articolul 14

Competențele autorităților de asigurare a respectării legii

(1) Autoritățile de asigurare a respectării legii dispun de resursele și de cunoștințele de specialitate necesare pentru a-și îndeplini sarcinile și au următoarele competențe:

(a) competența de a iniția și de a desfășura investigații din proprie inițiativă sau pe baza unei plângeri;

(b) competența de a solicita creditorilor și debitorilor să furnizeze toate informațiile necesare pentru efectuarea investigațiilor legate de întârzieri în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale;

(c) competența de a efectua inspecții inopinate la fața locului în cadrul investigațiilor lor;

(d) competența de a lua decizii de constatare a unei încălcări a prezentului regulament și de obligare a debitorului să plătească dobânda pentru întârziere

în efectuarea plăților, astfel cum se prevede la articolul 5, sau de a solicita debitorului să despăgubească creditorul, astfel cum se prevede la articolul 8;

(e) competența de a impune sau de a iniția proceduri pentru impunerea de amenzi și alte sancțiuni și de măsuri provizorii persoanelor responsabile de încălcare;

(f) competența de a solicita debitorului să pună capăt încălcării;

(g) competența de a-și publica deciziile menționate la literele (d), (e) și (f).

(2) Statele membre adoptă regimul sancțiunilor care se aplică în cazul nerespectării prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile prevăzute sunt efective, proporționale și disuasive.

(3) Statele membre notifică normele și măsurile respective Comisiei [până la …/fără întârziere] și îi comunică acesteia [, fără întârziere,] orice modificare ulterioară privind aceste norme.

Articolul 15
Plângeri și confidențialitate

(1) Creditorii pot adresa plângeri fie autorității de asigurare a respectării legii din statul membru în care sunt stabiliți, fie autorității de asigurare a respectării legii din statul membru în care este stabilit debitorul. Autoritatea de asigurare a respectării legii căreia îi este adresată plângerea are competența de a asigura respectarea prezentului regulament.

(2) Organizațiile recunoscute oficial ca reprezentante ale creditorilor sau organizațiile care au un interes legitim în reprezentarea întreprinderilor au dreptul de a depune o plângere la autoritățile de asigurare a respectării legii menționate la articolul 13, la cererea unuia sau a mai multor membri ai acestora sau, după caz, la cererea unuia sau a mai multor membri ai organizațiilor membre ale acestora, în cazul în care membrii respectivi consideră că au fost afectați de o încălcare a prezentului regulament.

(3) La cererea reclamantului, autoritatea de asigurare a respectării legii ia măsurile necesare pentru a asigura protecția corespunzătoare a identității reclamantului. Reclamantul indică orice informație pentru care solicită confidențialitate.

(4) Autoritatea de asigurare a respectării legii care primește plângerea informează reclamantul într-un termen rezonabil de la primirea plângerii cu privire la modul în care intenționează să dea curs plângerii.

(5) În cazul în care o autoritate de asigurare a respectării legii consideră că nu există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta informează reclamantul cu privire la motivele deciziei sale într-un termen rezonabil de la primirea plângerii.

(6) În cazul în care o autoritate de asigurare a respectării legii consideră că există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, autoritatea respectivă inițiază, efectuează și finalizează o investigație privind obiectul plângerii într-un termen rezonabil.

(7) În cazul în care o autoritate de asigurare a respectării legii constată că un debitor a încălcat prezentul regulament, autoritatea respectivă solicită debitorului să pună capăt practicii ilegale.

Articolul 16

Soluționarea alternativă a litigiilor

(1) Fără a aduce atingere dreptului creditorilor de a depune plângeri în temeiul articolului 15 și nici obligațiilor și competențelor autorităților de asigurare a respectării legii, prevăzute la articolele 13, 14 și 15, statele membre promovează utilizarea voluntară a unor mecanisme eficace și independente de soluționare alternativă a litigiilor pentru soluționarea litigiilor dintre debitori și creditori.

(2) Mecanismele de soluționare alternativă a litigiilor în caz de întârziere în efectuarea plăților încurajează părțile la un litigiu să găsească singure soluția și sunt rapide, eficiente și rentabile, menținând, în același timp, încrederea între părți.

Articolul 17

Instrumente digitale, gestionarea debitorilor și formare în domeniul alfabetizării financiare

(1) În măsura în care acest lucru este posibil, statele membre utilizează instrumente digitale pentru asigurarea eficace a respectării prezentului regulament.

(2) Statele membre se asigură că instrumentele de gestionare a debitorilor și formările în domeniul alfabetizării financiare sunt disponibile și accesibile întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv în ceea ce privește utilizarea instrumentelor digitale pentru efectuarea la timp a plăților.

Articolul 18

Raport

Până la [OP: a se introduce data = 4 ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament.

Articolul 19

Abrogare

Directiva 2011/7/UE se abrogă.

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

Articolul 20

Intrare în vigoare și aplicare

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în a ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Acesta se aplică de la [OP: a se introduce data = 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament].

(3) Tranzacțiile comerciale efectuate după data aplicării prezentului regulament fac obiectul dispozițiilor prezentului regulament, inclusiv în cazul în care contractul subiacent a fost încheiat înainte de această dată.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg,

Pentru Parlamentul European,	*Pentru Consiliu,*
Președinta	*Președintele*